

κνύεται ὅτι περιστρέφεται εἰς τὸν ἄξονά του εἰς 24 ὥρας καὶ 40 λεπτά. Ἐπειδὴ ἡ ἔγκλισις τοῦ ἄξονός του πρὸς τὸ ἐπίπεδον τῆς τροχιάς του εἶναι περίπου $28^{\circ} 42'$, αἱ ἡμέραι καὶ νύκτες, καὶ αἱ διάφοροι ὥραι εἰς τὸν πλανήτην τοῦτον ἰκανῶς ὁμοιάζουσι μὲ τὰς παρ' ἡμῶν δοκιμαζόμενας εἰς τὴν γῆν τὴν ταύτην σφαῖραν*. Ὅποτεν εὐρίσκηται ἐγγύτερον εἰς τὴν γῆν, ἢ ἀφ' ἡμῶν ἀπόστασις αὐτοῦ εἶναι περίπου 50 ἑκατομμύρια μιλίων· ὁποτεν δὲ μᾶλλον ἀφίσταται, ἀπέχει περὶ τὰ 240 ἑκατομμύρια μιλίων ὥστε εἰς τὴν πρώτην περίστασιν φαίνεται σχεδὸν εἰκοσιπεντάκις μεγαλῆτερος παρὰ εἰς τὴν δευτέραν. Εἰς θεατὴν ἐν τῷ πλανήτη τούτῳ ἡ γῆ μας φαίνεται ἐναλλάξ ὡς πρωϊνὸς καὶ ἑσπερινὸς ἀστὴρ, καὶ παριστᾷ ὅλας τὰς φάσεις τῆς σελήνης, καθὼς ἡ Ἀφροδίτη πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ μὲ μικρότερον βαθμὸν φαινομένου μεγέθους καὶ λαμπρότητος. Φωτεινὴ ζώνη παρατηρήθη περὶ τοὺς πόλους τοῦ Ἄρεως, ἥτις ὑποκειται εἰς διαδοχικὰς μεταβολὰς. Ὁ Δόκτωρ Ἑρσσελ ὑποβέτει ὅτι παράγεται ἐκ τῆς ἀντανεκλάσεως τοῦ ἡλιακοῦ φωτός ἀπὸ τὰς παγωμένας χώρας του, καὶ ὅτι ἡ ἀνάλυσις τῶν ὀγκῶν τούτων τοῦ πολιτικοῦ πάγου εἶναι τὸ αἷτιον τῆς κατὰ τὸ μέγεθος καὶ τὸ φαινόμενον αὐτῆς διαφορᾶς. Ὁ πλανήτης κινεῖται εἰς τὴν τροχίαν του πρὸς 55 χιλιάδας μιλίων καθ' ὥραν.

Ο ΡΑΣΣΕΛΑΣ.

Ο ΡΑΣΣΕΛΑΣ, μυθιστορικο-φιλοσοφικὸν διήγημα, περιέχον ἔποιν τῆς ἀνθρωπίνου ζωῆς, εἶναι σύγγραμμα τοῦ περικλεοῦς Ἀγγλοῦ φιλόλογου καὶ ἠθικολόγου Ἰώνσωνος· συνίσταται δὲ ἀπὸ 49 κεφάλαια, ἐξ ὧν καταχωροῦμεν εἰς τὸν παρόντα ἀριθμὸν τὰ τρία πρώτα.

ΚΕΦΑΛ. Α'.—Περιγραφή παλατιοῦ ἐν κοιλάδι.

Οἱ εὐπίστα κλίνοντες ὧτα εἰς τοὺς ψιθυρισμοὺς τῆς φαντασίας, καὶ προθύμῳ ποδὶ καταδιώκοντες τὰ φάσματα τῆς ἐλπίδος· οἱ κολακευόμενοι ὅτι τὸ γῆρας θέλει ἐκπληρώσει τὰς ἐπαγγελίας τῆς νεότητος, καὶ ἡ αὔριον θεραπεύσει τὰς ἐλλείψεις τῆς σήμερον· δότε προσοχὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Ῥασσέλα, βασιλόπαιδος τῆς Ἀβυσσινίας.

Ὁ **ΡΑΣΣΕΛΑΣ** ἦτον ὁ τέταρτος υἱὸς τοῦ ἰσχυροῦ ἀνακτος, εἰς τὴν ἐπικράτειαν τοῦ ὁποίου ὁ πατὴρ τῶν υἰάτων ἀρχίζει τὴν πορείαν του, ῥυάκας ἀφθονίας διαχέων, καὶ τὴν Αἴγυπτον εὐφραίνων καὶ γονιμοποιῶν.

* Ἡ ἔγκλισις τοῦ ἄξονος τῆς γῆς πρὸς τὴν ἐκλειπτικὴν, ἢ, μὲ ἄλλας λέξεις, πρὸς τὸ ἐπίπεδον τῆς ἐτήσιου τροχιάς της, εἶναι 23 μοίραι καὶ 28 λεπτά· ἐκ τούτου δὲ προέρχονται αἱ διάφοροι ὥραι τοῦ ἐνιαυτοῦ, καὶ αἱ ἀνισοὶ ἡμέραι καὶ νύκτες. Ἐὰν ὁ ἄξων τῆς γῆς ἦτο κατὰ κάθετον εἰς τὴν τροχίαν της, ὥς εἰς τὸν πλανήτην Δία, δὲν ἦθελον ὑπάρχειν ὥραι τοῦ ἐνιαυτοῦ.

Κατὰ τὴν ἑκπαλαί συνήθειαν τῶν μοναρχῶν τῆς διακεκαυμένης ζώνης, ὁ Ῥάσσελας διῆγε τὸν βίον περιωρισμένους εἰς ἰδιαιτέρον παλάτιον μετὰ τῶν ἄλλων υἱῶν καὶ θυγατέρων τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας, ἕως οὗ κατὰ τὴν σειρὰν τῆς διαδοχῆς νὰ ἀναβῇ ἐπὶ τοῦ θρόνου.

Ὁ δὲ τόπος, ὁ ὑπὸ τῆς φρονήσεως ἢ πολιτικῆς τῆς ἀρχαιότητος ἐκλεχθεὶς πρὸς κατοίκησιν τῶν Ἀβυσσινῶν βασιλοπαίδων, ἦτον εὐρύχωρος κοιλάς εἰς τὸ βασίλειον τῆς Ἀμχάρας, ὑπ' ὁρέων πανταχόθεν περικυκλωμένη. Ἡ μόνη ὁδὸς, ὅθεν ἡδύνατό τις νὰ εἰσέλθῃ, ἦτο σπήλαιον διαβαῖνον ὑποκάτωθεν βράχων, περὶ οὗ πολὺν χρόνον διεφιλονεικεῖτο ἂν ἦτον ἔργον τῆς φύσεως ἢ τῆς τέχνης· τὴν ἐξοδὸν τοῦ σπηλαίου ὑπέκρυπτε πυκνὸν ἄλσος· τὸ δὲ στόμιον, τὸ ἀνοῖγον εἰς τὴν κοιλάδα, ἐκλείετο μὲ σιδηρᾶς πύλας, χαλκευθεῖσας ὑπὸ ἀρχαίων τεχνιτῶν, καὶ τόσον ὀγκώδεις, ὥστε οὐδεὶς ἡδύνατο, χωρὶς βοήθειαν μηχανῶν, ν' ἀνοίξῃ ἢ νὰ κλείσῃ αὐτάς.

Ἐκ τῶν περικυκλούντων ὁρέων κατέβαινον ποτὰ μια, ἄτινα καθίστων χλοερὰν καὶ γόνιμον ὄλην τὴν κοιλάδα, καὶ ἐσχημάτιζον λίμνην ἐν τῷ μέσῳ, κατοικουμένην ὑπὸ παντοειδῶν ἰχθύων, καὶ συγναζομένην ὑπὸ πάντων τῶν ὀρνέων, ὅσα ἡ φύσις ἐδίδαξε νὰ βυθίζωσι τὰς πτέρυγας εἰς τὰ ὕδατα. Τὰ δὲ περισσεύματα τῆς λίμνης ἐξεβάλλοντο διὰ ῥυάκος, ὅστις, ἐμβαίνων εἰς σκοτεινὴν σχισμὴν τοῦ ὄρους κατὰ τὴν βόρειον πλευράν, ἐπιπτε μετὰ φοβεροῦ πατάγου ἀπὸ κρημοῦ εἰς κρημνὸν, ἕως ὅτου δὲν ἤκούετο πλέον.

Δένδρα ἐκάλυπτον τὰς πλευράς τῶν ὁρέων, καὶ ἀνθη ἐποίκιλλον τὰς ὄχθας τῶν ῥυάκων· πᾶσα πνοὴ ἀνέμου διέχυνεν ἀρώματα ἐκ τῶν βράχων, καὶ πᾶς μὴν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐστρώννυνεν ὁπώρας εἰς τὸ ἔδαφος. Ὅλα τὰ ζῶα, ὅσα δάκνουσι τὸν χόρτον, ἢ κλαδεύουσι τὸν θάμνον, εἴτε ἄγρια εἴτε ἡμερα, ἐπλανῶντο εἰς τὴν ἐκτεταμένην ταύτην περιοχὴν, ἀσφαλῆ ἀπὸ παντὸς ἀρπακτικοῦ θηρίου διὰ τὰ περικυκλῶντα ὄρη. Ἐξ ἐνὸς μέρους ἦσαν ποίμνια καὶ ἀγέλαι βοσκομένα εἰς τὰς νομάς, ἐξ ἄλλου δὲ, κυνηγέσιμα κτήνη εὐφραίνόμενα εἰς τοὺς ἀγρούς· τὸ γοργὸν ἐρίφιον ἐπήδα εἰς τοὺς βράχους, ὁ πανοῦργος πίθηκος ἐπαίζεν εἰς τὰ δένδρα, καὶ ὁ σοβαρὸς ἐλέφας ἀνεπαύετο εἰς τὴν σκιάν. Τὰ ἐν τῷ κόσμῳ πολυποίκιλα πραγμάτων εἶδη συνυπῆρχον ἐνταῦθα· τὰ μὲν ἀγαθὰ τῆς φύσεως ἦσαν συνηγμένα ἐν ἀφθονίᾳ, τὰ δὲ δεινὰ ἀφηρημένα καὶ ἀποκεκλεισμένα.

Ἡ κοιλάς, εὐρύχωρος καὶ καρποφόρος, παρεῖχεν εἰς τοὺς κατοίκους αὐτῆς τὰ πρὸς ζωὴν ἀναγκαῖα· ὅλα δὲ τὰ εἰς εὐζωίαν ἢ τρυφὴν συντείνοντα προσετίθεντο ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος κατὰ τὴν ἐνιαυσίον εἰς τὰ τέκνα του ἐπίσκεψιν, ὁπότε ἡνοίγετο ἡ σιδηρᾶ πύλη

μέ τον ἦχον τῆς μουσικῆς, καὶ εἰς διάστημα ὀκτὼ ἡμερῶν πᾶς ὁ ἐν τῇ κοιλάδι διατρίβων εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ ὁτιδήποτε ἀρμόδιον νὰ καθιστᾷ τερπνὴν τὴν μοναξίαν, νὰ πληροῖ τὰ τῶν διασκεδάσεων χάσματα, καὶ νὰ σμικρύνῃ τὸ ὄχληρόν τῆς ἀεργίας. Πᾶν αἶτημα εὐθὺς ἐχαρίζετο. Πάντες οἱ τεχνῖται τῆς ἡδονῆς προσεκαλοῦντο εἰς τὸ νὰ εὐφρανῶσι τὸν ἑορτασμόν· οἱ μουσικοὶ κατέβαλλον πᾶσαν τὴν δύναμιν τῆς ἀρμονίας, καὶ οἱ ὀρχηστὰι ἔδεικνουν ὅλην αὐτῶν τὴν δραστηριότητα ἔμπροσθεν τῶν βασιλοπαίδων, μ' ἐλπίδα νὰ περάσωσι τὴν ζωὴν εἰς τὸν μακάριον τοῦτον περιορισμόν, ὅπου ἐκαῖνοι μόνον ἦσαν δεκτοί, ὅσοι ἐκρίνοντο ἐπιτήδειοι νὰ ἐφευρίσκωσι νεώτερόν τι πρὸς αὐξήσιν τῆς ἡδονῆς. Τόσον ἀσφαλὲς καὶ τερπνὸν καταγώγιον ἐφάνετο ἡ κοιλὰς αὕτη, ὥστε ἐκαῖνοι πρὸς οὐς ἦτο νέον ἐπιθύμουν πάντοτε νὰ ἦναι διηνηκὲς· καὶ ἐπειδὴ οἱ ἅπαῖ ἐγκλεισθέντες οὐδέποτε πλέον ἐσυγχωροῦντο νὰ ἐξέλθωσιν, ἡγνοεῖτο εἰς τὸν κόσμον τὸ ἀποτελεσμα πολυχρονιωτέρας πείρας. Τοιοῦτοτρόπως νέαι ἀγαλλιάσεις κατ' ἔτος ἐσχεδιάζοντο, καὶ νέοι ἐπαρουσιάζοντο συναγωνισταὶ ὑπὲρ τοῦ ποθομένου φυλακισμοῦ.

Τὸ παλάτιον ἴστατο ἐπὶ τινος ὑψώματος, περὶ τὰ τριάκοντα βήματα ὑπὲρ τῆς ἐπιφανείας τῆς λίμνης. Ἦτο δὲ διηρημένον εἰς πολλὰ τετράγωνα ἢ αὐλάς, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον μεγαλοπρεπῶς ἐκτισμένας, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῶν μελλόντων νὰ ἐνοικήσωσιν. Αἱ στέγαι ἦσαν καμαρωταὶ ἀπὸ πέτρας ὀγκώδεις, συνηνωμέναι διὰ τινος κολλητικῆς ὕλης, ἥτις ἐσκληρύνετο προϊόντος τοῦ χρόνου· ἴστατο δὲ τὸ οἰκοδόμημα ἐξ αἰῶνος εἰς αἰῶνα, ἐμπαίζον τὰς βροχὰς τῶν ἡλιοστασιῶν καὶ τὰς θυέλλας τῶν ἰσημεριῶν, χωρὶς ἀνάγκην ἐπισκευῆς.

Ὁ οἶκος οὗτος, ὁ τόσον εὐρύχωρος, ὥστε ὀλίγοι μόνον παλαιοὶ ἀξιωματικοί, οἵτινες ἐκ διαδοχῆς ἐκληρονόμουν τὰ περὶ αὐτοῦ ἀπόρρητα, ἐγνώριζον αὐτὸν ἐντελῶς, ἦτον ὠκοδομημένος ὡς ἂν ἡ ὑποψία εἶχεν ὑπαγορεύσει τὸ σχέδιον. Εἰς ἕκαστον δωματίον ἦτο φανερά καὶ ἀπόκρυφος δίοδος· πᾶσα πλατεῖα εἶχε συγκοινωνίαν μὲ τὰς λοιπὰς, εἴτε ἐκ τῶν ἀνωτέρων πατωμάτων διὰ κεκρυμμένων στοῶν, εἴτε διὰ ὑπογείων διόδων ἀπὸ τὰ κάτω πατώματα. Πολλοὶ ἐκ τῶν κίωνων εἶχον ἀφανεῖς κοιλότητας, ἐν αἷς πλεῖστοι ἐκ διαδοχῆς μονάρχει εἶχον ἐναποθέσει τοὺς θησαυροὺς των. Ἐφράζον ἔπειτα τὸ ἀνοιγμα διὰ μαρμάρου, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε ἔπρεπε ν' ἀφαιρεθῇ ἐκτὸς εἰς τὰς κατεπειγούσας ἀνάγκας τοῦ κράτους· κατέγραφον δὲ τὰς ἐπισωρεύσεις εἰς βιβλίον, κρυπτόμενον καὶ αὐτὸ ἐν πύργῳ, ὅπου δὲν εἰσῆρχετο εἰμὴ ὁ ἀναξ, μετὰ μόνου τοῦ διαδόχου.

ΚΕΦΑΛ. Β'.--Ἡ δυσαρέσκεια τοῦ Ῥασέλα εἰς τὴν εὐδαίμονα κοιλάδα.

ἘΝΤΑΪΘΑ οἱ υἱοὶ καὶ αἱ θυγατέρες τῆς Ἀβυσσινίας διέτριβον ἀτάραχον καὶ ἡδονικὸν βίον, μόνους θεράποντας ἔχοντες τοὺς μᾶλλον ἐπιτηδέους εἰς τὸ τέρπειν, καὶ μόνον ἔργον τὸ εὐφρανέσθαι. Περιεφέροντο εἰς εὐόσμους κήπους, καὶ ἐκοιμῶντο εἰς ἀκίνδυνα φρούρια. Πᾶσα τέχνη κατεβάλλετο, ὥστε νὰ εὐχαριστῶνται εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν κατάστασιν. Οἱ σοφοί, οἵτινες ἐδίδασκον αὐτοὺς, δὲν ἀνέφεραν εἰμὴ τὰς ταλαιπωρίας τοῦ δημοσίου βίου, καὶ περιέγραφον πᾶν τὸ ἐπέκεινα τῶν ὁρέων ὡς χώρας ἀθλιότητος, ὅπου διχόνοια αἰετοῦ ἐπεκράτει, καὶ ὅπου κατεπολεμοῦντο μεταξὺ των οἱ ἄνθρωποι. Ἄσματα περὶ τῆς εὐδαίμονος κοιλάδος, καθ' ἑκάστην ψαλλόμενα, ἔδιδον εἰς αὐτοὺς ὑψηλοτέραν ἰδέαν περὶ τῆς ἰδίας των μακαριότητος. Τὰς ὁρέξεις των διηρέθιζον συνεχεῖς ἀπαριθμήσεις διαφόρων ἀπολαύσεων, καὶ ἡ χαρὰ καὶ ἡ εὐθυμία ἦσαν τὸ ἔργον ἐκάστης ὥρας ἀπὸ τῆς αὐγῆς τῆς πρωίας μέχρι τοῦ τέλους τῆς ἑσπέρας.

Αἱ μέθοδοι αὗται γενικῶς ἐπετύγχανον· ὀλίγοι ἐκ τῶν βασιλοπαίδων εἶχον ἐπιθυμήσει ποτὲ νὰ ἐκτείνωσι τὰ ὄρια των, ἀλλὰ διῆγον τὴν ζωὴν ἐντελῶς πεπεισμένοι ὅτι πᾶν ὃ ἡ τέχνη ἢ ἡ φύσις ἡδύνατο νὰ χορηγήσῃ ἦτον ἐφικτὸν εἰς αὐτοὺς, καὶ ἐλεεινολόγουν τοὺς ἀποκεκλεισμένους τῆς ἡσυχου ταύτης ἑδρας τῶν ἀπολαύσεων, ὡς τὸ παῖγνιον τῆς τύχης καὶ τοὺς δούλους τῆς ἀθλιότητος.

Οὕτως ἀνίσταντο τὴν πρωίαν καὶ ἐπλαγιάζον τὴν νύκτα, εὐαρεστημένοι καὶ πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς ἑαυτοὺς, ἅπαντες ἐκτὸς τοῦ Ῥασέλα, ὅστις, κατὰ τὸ εἰκοστόν ἔκτον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἤρχισε ν' ἀπομακρύνεται τῶν διασκεδάσεων καὶ συνελεύσεων, καὶ ν' ἀγάλληται εἰς μονήρεις περιπάτους καὶ σιωπηλὴν μελέτην. Πολλάκις ἐκάθιζεν εἰς τραπέζας ἐσκεπασμένας ἀπὸ τρυφῆν, καὶ ἐλησμόνει νὰ γευθῇ τὰ παρατεθειμένα λιχνεύματα· ἀνίστατο αἴφνης ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἄσματος, καὶ ἀπεσύρετο σπουδαίως ἐπέκεινα τοῦ ἤχου τῆς μουσικῆς. Οἱ θεράποντες αὐτοῦ παρετήρησαν τὴν μεταβολὴν, καὶ ἐπροσπάθησαν νὰ ἀνανεώσωσι τὴν φιληδονίαν του· αὐτὸς ὅμως παρημέλει τὰς κολακευτικὰς περιποιήσεις των, ἀπέκρουε τὰς προσκλήσεις των, καὶ διῆγεν ἡμέραν ἐξ ἡμέρας εἰς τὰς ὄχθας ποταμίων ὑπὸ τὴν σκέπην δένδρων, ὅπου ποτὲ μὲν ἠκροάζετο τὰ ἐπὶ τῶν κλάδων πτηνὰ, ποτὲ δὲ παρετήρει τοὺς ἰχθὺς παίζοντας εἰς τὸ ρυάκιον, καὶ ποτὲ ἔρριπτε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τῶν νομῶν καὶ ὁρέων γεμάτων ἀπὸ ζῶα, ἐξ ὧν ἄλλα μὲν ἔδανκον τὸν χόρτον, ἄλλα δ' ἐκοιμῶντο μεταξὺ τῶν θάμνων. Ἡ ἰδιοτροπία του εἵλκυσε τὴν παρατήρησιν ὅλων τῶν κατοίκων τῆς κοιλάδος. Εἰς δὲ τῶν

σοφῶν, μεθ' οὗ πρότερον ἔχαιρε συνδιαλεγόμενος ὁ βασιλόπαις, ἠκολούθησεν αὐτὸν μυστικῶς, μ' ἐλπίδα νὰ ἀνακαλύψῃ τὸ αἷτιον τῆς ἀνησυχίας του. Ὁ Ῥάσσελας, μὴ γινώσκων ὅτι παρευρίσκειτο τις, ἀφοῦ ὦραν τινα προσήλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τῶν αἰγῶν αἵτινες ἐδοσκον μεταξύ τῶν βράχων, ἤρχισε νὰ παραβάλλῃ τὴν κατάστασιν αὐτῶν μετὰ τὴν ἰδικήν του.

«Κατὰ τί,» εἶπε, «διαφέρει ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὰ λοιπὰ ζῶα; Πᾶν κτῆνος, περιπλανώμενον εἰς τὴν κοιλάδα, ἔχει τὰς αὐτὰς σωματικὰς ἀνάγκας, ὅποιας ἐγὼ πεινᾷ, καὶ κόπτει τὸν χόρτον διψᾷ, καὶ πίνει ἀπὸ τὸ βυάκιον· ἡ δίψα καὶ ἡ πείνα του θεραπεύονται· εὐχαριστεῖται, καὶ κοιμᾶται· σηκώνεται πάλιν, καὶ πεινᾷ· πάλιν τρέφεται, καὶ ἡσυχάζει. Ἐγὼ δὲ πεινῶ μὲν καὶ διψῶ, ὡς αὐτό· ἀλλ' ἀφοῦ ἡ πείνα καὶ ἡ δίψα μου καταπραῖνθῶσι, δὲν ἡσυχάζω· ἡ ἔλλειψις θλίβει καὶ ἐμὲ, ὡς ἐκεῖνο, ἀλλ' ἡ ἀναπλήρωσις δὲν με ἀναπαύει ἐξίσου. Αἱ μεσολαβοῦσαι ὥραι εἶναι ὀχληραὶ καὶ ζοφώδεις· ποθῶ πάλιν νὰ πεινάσω, ὥστε πάλιν νὰ διεγείρω τὴν προσοχήν μου. Τὰ πτηνὰ κίμβουσι τοὺς στάχεις τοῦ σίτου, καὶ φεύγουν εἰς τὰ ἄλση, ὅπου κáθηνται εὐδαίμονα ἐπὶ τῶν κλάδων, καὶ δαπανῶσι τὴν ζωὴν ἄδοντα ἀμετάβλητον σειρὰν ἤχων. Κἀγὼ δὲ παρομοίως δύναμαι νὰ καλέσω τὸν λυρίζοντα καὶ τὸν αἰοδόν· ἀλλ' οἱ ἥχοι, οἵτινες χθὲς με ἤρresκον, με βαρύνουσι τὴν σήμερον, καὶ θέλουν καταντῆσιν ἐπὶ ἐπαχθέστεροι τὴν ἐπαύριον. Οὐδεμίαν αἴσθησιν εὐρίσκω ἐν ἐμοί, ἥτις δὲν ἐκορέσθη ἀπὸ τὴν ἰδίαν αὐτῆς ἡδονήν· καὶ ὁμως δὲν αἰσθάνομαι εὐφροσύνην. Ὁ ἄνθρωπος ἐξάπαντος ἔχει κεκρυμμένην τινα αἴσθησιν, ἣν ὁ τόπος οὗτος δὲν ἰσχύει νὰ θεραπεύσῃ· ἡ ἔχει ἄλλας ἐφέσεις διαφόρους τῶν τῆς αἰσθήσεως, αἵτινες ἀνάγκη πᾶσα νὰ πληρωθῶσι πρὶν ἢ δυνηθῇ νὰ εὐδαιμονήσῃ.»

Μετὰ ταῦτα ἀνέτεινε τὴν κεφαλὴν, καὶ ἰδὼν τὴν σελήνην ἀνατέλλουσαν ἐβάδισε πρὸς τὸ παλάτιον. Ἐνῶ δὲ διήρχετο τοὺς ἀγρούς, καὶ ἐβλεπε τὰ ζῶα περίξ αὐτοῦ,

«Σεῖς,» εἶπεν, «εὐδαιμονεῖτε, καὶ δὲν ἔχετε χρεῖαν νὰ φθονῆτε ἐμὲ, ὅστις περιπατῶ τοιοῦτοτρόπως μεταξύ σας, καταβεβαρυμένος ὑπ' ἐμαυτοῦ· ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ, ἀθῶα πλάσματα, δὲν φθονῶ τὴν μακαριότητά σας· καθότι δὲν εἶναι ἡ μακαριότης τοῦ ἀνθρώπου. Ἐχῶ πολλὰς θλίψεις ἀγνώστους πρὸς σας· φοβοῦμαι τὴν ἀλγῆδονά, ὅποταν δὲν αἰσθάνωμαι αὐτήν· τρέμω ἐνθυμούμενος δεινὰ, καὶ προβλέπων αὐτὰ καταπλήττομαι· βεβαίως ἡ δικαιοσύνη τῆς Προνοίας ἰσοστάθμισεν ἰδιαίτερα πάθη με ἰδιαίτερας ἀπολαύσεις.»

Τὰ τοιαῦτα ἀναπολῶν, διεσκέδαζεν ὁ βασιλόπαις ἐνῶ ἐπέστρεφε, προφέροντας αὐτὰ μετὰ γοερᾶς μὲν φωνῆς, ἀλλ' ὁμως μετὰ βλέμματος ἐμφαίνοντος, ὅτι τὸν ἐπροξένει αὐταρέσκεϊάν τινα τὸ διορατικόν του, καὶ τινα παραμυθίαν διὰ τὴν ἀθλιότητα τοῦ βίου ἢ τρυ-

φερότης τῶν περὶ αὐτῆς αἰσθημάτων του καὶ ἡ εὐγλωττία τῶν περὶ αὐτῆς θρηνηστικῶν του. Ἀνεμύχθη λοιπὸν ἱλαρῶς εἰς τὰς εὐθυμίας τῆς ἐσπέρας, καὶ πάντες ἐχάρησαν ἰδόντες ἐλαφροτέραν τὴν καρδίαν του.

ΚΕΦΑΛ. Γ'.—Αἱ χρεῖαι τοῦ μηδενὸς ὑστερουμένου.

Τὴν ἐπαύριον, ὁ παλαιὸς αὐτοῦ διδάσκαλος, φανταζόμενος ὅτι ἐγνώρισεν ἤδη τὴν πνευματικὴν ἀσθένειαν τοῦ εὐγενοῦς μαθητοῦ, ἤλπιζε νὰ τὴν θεραπεύσῃ διὰ καταλλήλων συμβουλῶν, καὶ μετ' ἀνυπομόνου σπουδῆς ἐζήτει εὐκαιρίαν πρὸς συνδιάλεξιν· ἀλλ' ὁ βασιλόπαις, πρὸ πολλοῦ στοχαζόμενος αὐτὸν ὡς ἄνδρα ἐξηντλημένην ἔχοντα τὴν διάνοιαν, δὲν εἶχε πολλὴν διάθεσιν εἰς τοῦτο. «Διὰ τί,» ἔλεγε, «μ' ἐνοχλεῖ ὁ γέρων τοιοῦτοτρόπως; δὲν θέλει ποτε με συγχωρηθῇ νὰ λησμονήσω μαθήματα, ἀρέσκοντα μόνον ὅτε ἦσαν καινοφανῆ, καὶ μὴ δυνάμενα πάλιν νὰ ἡδύνωσιν ἐκτὸς ἀφοῦ λησμονηθέντα γένωσι πάλιν νέα;» Ἐβάδισεν ἔπειτα εἰς τὸ δάσος, καὶ προητοιμάζετο εἰς τὰς συνήθεις μελέτας του· ἀλλὰ, πρὶν λάβωσιν ἰδιαίτεράν τινα διεύθυνσιν οἱ διαλογισμοὶ του, εἶδε τὸν διώκτην του προσεγγίζοντα, καὶ κατὰ πρῶτον μὲν ὥρμησεν ἀνυπόμονος ν' ἀπομακρυνθῇ· ἀλλὰ μὴ θέλων νὰ προσκρούσῃ εἰς ἄνδρα ὃν ἐσέβετό ποτε, καὶ ὃν ἡγάπα ἔτι, προσεκάλεσεν αὐτὸν νὰ καθίσῃ πλησίον του ἐπὶ τῆς ὄχθης.

Ἐκ τούτου λαβὼν θάρρος ὁ πρεσβύτερος, ἤρχισε νὰ ἐλεεινολογῇ τὴν ἐσχάτως παρατηρηθεῖσαν εἰς τὸν βασιλόπαιδα μεταβολήν, καὶ νὰ ἐρωτᾷ διὰ τί τοσάκις ἐπεσύρετο ἐκ τῶν ἡδονῶν τοῦ παλατίου εἰς τὴν μοναξίαν καὶ τὴν σιωπὴν.

«Φεύγω τὴν ἡδονήν,» ἀπεκρίθη ὁ βασιλόπαις, «διότι ἡ ἡδονὴ ἔπαυσε τοῦ ἡδύνειν· εἶμαι μόνος διότι εἶμαι ἄθλιος, καὶ δὲν ἐπιθυμῶ ν' ἀμαυρόνω διὰ τῆς παρουσίας μου τὴν εὐδαιμονίαν τῶν λοιπῶν.»

«Πρῶτος σὺ, κύριε,» εἶπεν ὁ σοφός, «παραπονεῖσαι ὡς ἀθλιῶς διάγων εἰς τὴν εὐδαίμονα κοιλάδα· ἐλπίζω νὰ σὲ καταπείσω ὅτι τὰ παράπονά σου εἶναι ἀθεμελίωτα. Ἐνταῦθα ἀπολαύεις πᾶν ὅ,τι ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ἀβυσσινίας δύναται νὰ σὲ χορηγήσῃ· ἐνταῦθα οὔτε κόπους ἔχεις νὰ υπομένης, οὔτε κινδύνους νὰ φοβῆσαι· καὶ ὁμως χαίρεσαι πᾶν ὅ,τι ὁ κόπος ἢ ὁ κίνδυνος δύναται νὰ προμηθεύσῃ. Στρέψον περίξ τὰ βλέμματά σου, καὶ εἰπέ με ποῖα ἐκ τῶν χρεῶν σου δὲν θεραπεύεται· ἐὰν στερεῖσαι μηδενὸς, τίνι τρόπῳ εἶσαι ἄθλιος;»

«Αὐτὸ τοῦτο εἶναι τὸ παράπονόν μου,» εἶπεν ὁ βασιλόπαις, «ὅτι δὲν μ' ἐλλείπει τίποτε, ἢ μᾶλλον ὅτι ἀγνοῶ τί μ' ἐλλείπει· ἂν εἶχον ἐγνωσμένην τινα χρεῖαν, ἤθελον ἔχει καὶ τινα ἐπιθυμίαν· αὕτη δὲ ἡ ἐπιθυμία ἤθελε διεγείρει τὴν προσπάθειάν μου, καὶ τότε δὲν ἤθελον τήκεσθαι βλέπων τὸν ἥλιον κινούμενον τόσον βραδέως πρὸς τὰ δυ-

τικά ὄρη, ἡ θρηνηλογῶν ὁπότεν ἡ αὐγὴ χαράττη, καὶ ὁ ὕπνος δὲν με κρύπτει πλέον ἀπ' ἐμαυτοῦ. Ὄταν βλέπω τὰ ἐρίφια καὶ τὰ ἀρνία καταδιώκοντα ἐν τῷ ἄλλο, φαντάζομαι ὅτι ἤθελον εἶσθαι εὐδαίμων ἂν εἶχόν τι νὰ καταδιώκω. Ἀλλὰ, μηδενὸς στερούμενος, εὐρίσκω ἐκάστην ἡμέραν καὶ ἐκάστην ὥραν ἀπαράλλακτον ὡς τὴν πρὸ αὐτῆς, ἐκτὸς ὅτι ἡ δευτέρα εἶναι ἐτι ὀχληροτέρα τῆς πρώτης. Ἄς με διδάξῃ ἡ πειρὰ σου πῶς δύναται ἡ ἡμέρα νὰ φαίνεται τόσον βραχεῖα τώρα, ὅσον εἰς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν μου, καθ' ἣν ἡ φύσις ἦτον ἀκόμη καινοφανής, καὶ πᾶσα στιγμή μ' ἐδείκνυε τι μὴ παρατηρηθὲν πρότερον. Ἦδη ἀπῆλυσα παραπολύ· δός με τι νὰ ἐπιθυμήσω.»

Ἐξεπλάγη ὁ πρεσβύτερος εἰς τὸ καινὸν τοῦτο εἶδος τῆς θλίψεως, καὶ ἠγόοι τί ν' ἀποκριθῇ· ἀλλ' ὅμως δὲν ἤθελε νὰ μείνῃ ἄφωνος.

«Κύριε,» εἶπε, «ἂν εἶχες ἰδεῖ τὰς ἀθλιότητας τοῦ κόσμου, ἤθελες γνωρίζει πῶς νὰ ἐκτιμᾷς τὴν παρούσάν σου κατάστασιν.»

«Τώρα,» εἶπεν ὁ βασιλόπαις, «μ' ἔδωκάς τι νὰ ἐπιθυμῶ· θέλω ὀρέγεσθαι νὰ ἴδω τὰς ἀθλιότητας τοῦ κόσμου, ἐπειδὴ ἡ θεία αὐτῶν εἶναι ἀναγκαία πρὸς εὐδαιμονίαν.»

ΤΑ ΠΑΘΗ, ΚΑΙ Η ΑΓΑΠΗ, ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

ΥΠΕΘΕΣΑΝ πολλοὶ ὅτι ὁ Χριστὸς δὲν ἔπαθε πραγματικῶς, ἀλλὰ μᾶλλον κατὰ τὸ φαινόμενον· ἡ τοῦλάχιστον, ὅτι ἔχων ἀφθόνους παρηγορίας, καὶ γνωρίζων ποῖα εὐτυχῇ παρεπόμενα ἐμελλον νὰ προκύψωσιν ἀπὸ τὸν θάνατόν του, ἐλάμβανε πολλὴν ἀνακούφισιν εἰς τὰς θλίψεις του, ἡ καὶ ὅτι ἡ γνῶσις αὐτῇ σχεδὸν τὰς μετέτρεψεν εἰς χαρὰν. Αἱ ὑποθέσεις ὅμως αὗται εἶναι πολὺ ἐσφαλμέναι. Καθότι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, ἐνανθρωπήσας τῷόντι, ἦτον ἐπομένως ὡς ἄνθρωπος ὅμοιος μὲ ἡμᾶς, ὑποκείμενος εἰς θλίψεις, αἰσθανόμενος ζωηρῶς τὰς λύπας καὶ τὰς ὕβρεις, καὶ, ὡς ὅλοι οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἀδὰμ, φυσικὰ ἀποστρεφόμενος τοὺς πόνους καὶ τὰ παθήματα. Ὡς δὲ πρὸς τὰς θείας παρηγορίας καὶ ἀνακουφίσεις, καὶ εἰς πᾶσαν μὲν ἄλλην περίστασιν τὸν ἐδόθησαν πολλὰ φειδωλῶς, εἰς δὲ τὴν μεγίστην ταύτην ἀγωνίαν του ὅλως διόλου τοῦ ἀφῆρέθησαν. Μολονότι δὲ, γνωρίζων τὰ ἐκ τῶν παθῶν του ἀξίόλογα παρεπόμενα, εὐχαρίστων τὰ ὑπέμενε, τοῦτο ὅμως δὲν τὸν ἐπρομήθευσεν οὔτε τὴν μικροτέραν ἀνακούφισιν, οὔτε ἡδύνατο νὰ καταστήσῃ ἀνεπαισθητοὺς τοὺς πόνους του. Καὶ εἶναι βεβαιότατον ὅτι τὰ πάθη του ὄχι μόνον δὲν ἦσαν κατὰ φαντασίαν, ἀλλὰ καὶ ἀσυγκρίτως μεγαλύτερα παρ' ὅποια πραγματικῶς ἐφαίνοντο. Καὶ οὔτε ὁ περιορισμένος νοῦς δύναται ποτὲ νὰ καταλάβῃ πόσον μεγάλη ἦσαν, οὔτε κάνουν ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινον γενεάν ἐμπορεῖ νὰ λάβῃ τὸ ἐπώνυμον «Ἀνθρωπὸς θλίψεως,» ὡς ὁ ἄνθρωπος Ἰησοῦς Χριστός.

Διὰ νὰ δυνθῶμεν νὰ λάβωμεν μικράν τινα ἰδέαν τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, ἃς ὑποθέσωμεν, φίλοι μου Χριστιανοί, ὅτι ὅλοι σας οἱ πειρασμοὶ καὶ τὰ πάθη ἐτελείωσαν, καὶ

ὅτι ἐφθάσατε ἀσφαλῶς εἰς τὸν οὐρανόν, εἰς τὴν ἀνάπαυσιν ἧτις ἀπομένει διὰ τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ· ὅτι ἐστεφανώθητε μετὰ δόξης, τιμῆς καὶ ἀθανασίας, ὅτι ἠκούσατε μὲ ἀπειριγράπτους ἐκστάσεις χαρᾶς τοὺς ὕμνους τῶν σεσωσμένων, ὅτι παρετηρήσατε τὰς ἀνεκφράστους δόξας τοῦ Ὑψίστου, ἐπίετε ἀπὸ τοὺς ποταμοὺς τῆς χάριτος, τοὺς βέοντας αἰετοποτε ἐκ δεξιῶν του, καὶ ἀπῆλαύσατε ἡδονάς, ὁποίας ποτὲ δὲν ἐφαντάσθη ἡ καρδία τοῦ ἀνθρώπου. Τί ἐδύνατο ἀράγε τότε νὰ σᾶς πείσῃ νὰ ἐπιστρέψῃτε πάλιν εἰς τὴν κοιλάδα ταύτην τοῦ κλαυθμῶνος, ν' ἀρχίσσητε πάλιν τὸν πολύμοχθον τοῦτον περίπλουν τοῦ βίου, καὶ ν' ἀπαντήσητε ὅλους τοὺς κόπους, τοὺς πειρασμούς, τὰ πάθη καὶ τὰς θλίψεις, ὅσα τὸν συνοδεύουσι; Βέβαια μόνον ἀγάπη ἰσχυροτέρα τοῦ θανάτου, καὶ τοιαύτη, ὁποῖαν δὲν δύνασθε τώρα νὰ φαντασθῆτε, ἤθελε σᾶς παρακινήσει νὰ τὸ κάμνητε. Πόσον ἄπειρος λοιπὸν, καὶ πόσον ἀκατανόητος πρέπει νὰ ἦτον ἡ ἀγάπη ἐκείνη, ἧτις κατεβίβασε τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν διὰ νὰ σώσῃ τὴν διεφθαρμένην γενεάν μας! ἧτις τὸν ὠδήγησε νὰ μεταλλάξῃ τὸν κώπον τοῦ Πατρός του ἀντὶ τῆς σκέπης τῆς ἀνθρωπίνης παρκός, τὰς λατρείας τῶν ἀγγέλων ἀντὶ τῶν βλασφημιῶν καὶ ὕβρεων τῶν ἀμαρτωλῶν, καὶ τὴν χαρὰν τῆς αἰωνίου ζωῆς ἀντὶ θλιβεροῦ, ἐπονειδίστου καὶ σκληροῦ θανάτου! Μόνον ἡ ΑΓΑΠΗ ἡδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ ὅλα ταῦτα. Καὶ οὔτε ὅλοι τοῦ οὐρανοῦ, τῆς γῆς καὶ τῆς κολάσεως αἱ δυνάμεις συνηνωμέναι δὲν ἤθελον δυνθῆναι νὰ τὸν σύρωσιν ἀπὸ τὸν ἐπουράνιον θρόνον, καὶ ν' ἀφαρπάσωσι τὸ σκῆπτρον τοῦ παντός ἀπὸ τὰς χεῖράς του. Ὁχι, βέβαια· ἀλλὰ μόνη ἡ ἀγάπη, ἡ θεία καὶ παντοδύναμος ἀγάπη τὸν κατεβίβασεν. Εἰς τὰ δεσμὰ τῆς ἀγάπης μόνος του ἀφῆθη αἰχμάλωτος δι' ὅλων τῶν πειρασμῶν καὶ τῶν παθῶν τῆς πολυμόχθου ζωῆς του, καὶ τὰ δεσμὰ ταῦτα τὸν ἔδεσαν ἐνώπιον τοῦ βήματος τοῦ Πιλάτου, ὅπου ὁ Ἄρχων τῆς ζωῆς κατεκρίθη εἰς ἄτιμον θάνατον!

ΠΑΡΑΔΟΕΟΣ ΥΨΙΝΟΒΑΣΙΑ.

ΤΗΝ πέμπτην, εἰς τὰς 3 Αὐγούστου, --λέγει Ἀγγλικὴ ἐφημερίς, --δύο παῖδες, θεράποντες, διεγώριζον γογγύλια εἰς ἀγρόν τινα ἐγγὺς τοῦ παραλίου, καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσαν τὸ ἡμεροκάματον, ὑπῆγαν εἰς τὴν ὄφρυν τοῦ βουνοῦ. Προκύψαντες δὲ, παρετήρησαν εἰς ἱκανὴν ἀπόστασιν, ὡς 40 πηγῶν, φωλεάν λάρου περιέχουσαν καὶ νεοσσούς, ἐτοιμούς κατὰ τὸ φαινόμενον νὰ πετάξωσιν. Ἀφοῦ ἐκύτταξαν ὥραν τινα, εἰς αὐτὴν ἐδοκίμασε νὰ φθάσῃ εἰς τὴν φωλεάν, ἀλλ' ἀπέτυχεν· ἐπιστρέφων ὅμως οἴκαδε, εἶπεν ὅτι ὑπερεπόθει νὰ ἔχῃ ἐν λαρόπωλον. Μετ' οὐ πολὺ ἐπλάγιασε, περιλῦπος διὰ τὴν ἀποτυχίαν του, καὶ σχεδιάζων εἰς τὸν νοῦν του τίνι τρόπῳ νὰ κατορθώσῃ τὸ ποθοῦμενον. Ἀποκοιμηθεὶς μὲ τὴν φαντασίαν τεταραγμένην, ἀνέστη τὴν νύκτα εἰς τὸν ὕπνον του (χωρὶς νὰ λάβῃ εἰδῆσιν ὁ σύγκοιτός του), ὑπῆγε, χωρὶς νὰ ἐνδύθῃ, εἰς τὸ βουνόν, ἀπέχον τοῦλάχιστον ἡμισυ μίλιον, κατέβη φοβερόν τινα κρημνὸν, ἀνέβη εἰς ἐπικίνδυνον ὕψος βράχων, ἐφθασεν εἰς τὴν φωλεάν, ἤλωσεν ἕνα τῶν νεοσσῶν, κατέβη τὸν αὐτὸν ἐπικίνδυνον ἀνήφορον, ἐφθασεν εἰς τὸ ἔδαφος ἐν ἀσφαλείᾳ, ὑπῆγεν οἴκαδε εἰς τὸν ἀχωρῶνα, καὶ ἀπέθηκε τὸ λαρόπωλον εἰς κάδον τινα, ὅπου συνήθως ἐφύλαττον